

طرح درس ایمنی شناسی (Course Plan)

<p>عنوان درس : ایمنی شناسی پزشکی (Immunology)</p> <p>نیمسال : اول سال تحصیلی 97-98</p> <p>تعداد واحد : 2.5 واحد تئوری</p> <p>پیش نیاز: فیزیولوژی 1</p>	<p>گروه فراگیر : دانشجویان ترم 5 پزشکی</p> <p>روز و ساعت کلاس: سه شنبه 14-16</p> <p>نام مدرس : جعفر حاجوی</p>
--	--

شرح درس:

در این درس روش های کنترل بیماری در انسان و راههای مختلف مقابله بدن با عوامل عفونی را شرح داده می شود. همچنین به مکانیسم های موثر در مقاومت بدن و راههای ورود عوامل بیماری به بدن می پردازد. شناخت بیماریهای قابل ایجاد شده توسط عوامل مختلف و مکانیسم های دفاعی در برابر آنها و تومورها را مورد بررسی قرار می دهد. در ادامه بحث به مکانیسم های درگیر در ایمنی بین نوزاد و مادر می پردازد.

هدف کلی:

آشنایی با مفاهیم پایه ایمنی شناسی و موارد استفاده آنها در پیشگیری، تشخیص و درمان بیماریها و ارتباط بالینی بیماریهای مختلف

اهداف ویژه درس:

- آشنایی با تاریخچه پیدایش علم ایمنی شناسی
- بازوهای مختلف پاسخ ایمنی.
- سلولها و بافتهای سیستم ایمنی
- آنتی ژن و انواع آنتی ژن
- انواع ایمنوگلوبین ها و ویژگی ها و ساختمان
- نحوه پردازش و ارائه آنتی ژن به سلولهای ایمنی
- تکامل لنفوسیت های T و عملکرد آن
- مراحل تکوین لنفوسیت B و ژنتیک ایمنوگلوبولینها
- همکاری لنفوسیت های T و B ، سیستم کمپلمان.
- پدیده تحمل (تولرانس)
- بیماریهای های مختلف خود ایمنی
- ایمنی شناسی بیماریهای عفونی
- مصنوعیت بوسیله واکسن
- ایمنی شناسی بدخیمی ها
- حساسیت شدید نوع اول، دوم، سوم و چهارم
- نقص ایمنی
- ایمنوهماتولوژی

روش تدریس:

به منظور دستیابی به اهداف آموزشی تعیین شده، مباحث این درس به صورت سخنرانی، نمایش اسلاید و پاور پوینت و پرسش و پاسخ برگزار میشود.

الگوی تدریس: پیش سازمان دهنده

وظایف و تکالیف دانشجوی:

از فراگیران انتظار میرود:

- در تمام جلسات کلاس درس بدون تاخیر حضور یابند و در صورت تاخیر بیش از 5 دقیقه از ورود به کلاس اجتناب کرده و بدین ترتیب در حفظ نظم کلاس سهیم باشند.
- در بحثهای کلاس بطور فعال شرکت نمایند.
- در آزمونهای میان دوره ای شرکت نمایند
- غیبت در کلاس نباید از حد مجاز 4/17 ساعات کلاس بیشتر باشد. در صورتیکه غیبت بیش از حد مجاز باشد:
الف- چنانچه بیش از 1/2 غیبتها موجه باشد، آن واحد درسی حذف می شود.
ب- چنانچه غیبتها غیر موجه باشد، نمره صفر برای آن منظور خواهد شد (با نظر محترم آموزش دانشگاه).

روش ارزشیابی دانشجو:

ارزشیابی به صورت آزمون کتبی و بر حسب نوع موضوع به صورت چهار جوابی، غلط و صحیح، جور کردنی، جا خالی و یا تشریحی می باشد.

آزمون میان ترم یا کوئیز روزانه	25 درصد
آزمون پایان ترم	70 درصد
حضور مرتب و فعال	5 درصد
جمع کل	100 درصد

منابع اصلی مطالعه:

- 1- ایمنی شناسی سلولی و مولکولی ابوالعباس ترجمه عصاره زادگان و همکاران
- 2- ایمنی شناسی سلولی و مولکولی ابوالعباس ترجمه دکتر ماهرو میر احمدیان و همکاران
- 3- ایمنی شناسی کوبای
- 4- ایمنی شناسی پاول
- 4- اصول و تفسیر آزمایشهای سرولوژی بالینی، دکتر پرویز پاکزاد
- 5- ایمنی شناسی برای پرستاران، حاجوی جعفر، نشر حکیم 1389

منابع فرعی مطالعه:

- 1- ایمونولوژی، دکتر محمد وجگانی
- 2- چکیده ایمونولوژی الی بنجامین و همکاران ترجمه دکتر نوید علی یاری زنوز

ترتیب ارائه دروس بر اساس جلسات و اهداف مربوطه

اهداف جلسات	موضوع	جلسه
<ul style="list-style-type: none"> - اطمینان از پیش نیازها، جایابی و تعیین انتظارات - پایه و اساس ایمنی شناسی را بتواند شرح بدهد. - تاریخچه ایمونولوژی را فرا بگیرد 	قسمت اول- ارزشیابی آغازین، برقراری ارتباط، و تعیین اهداف درس قسمت دوم- مقدمات ایمنی شناسی، تاریخچه، کاربرد ایمنی شناسی در پزشکی،	اول
<ul style="list-style-type: none"> - انواع ایمنی را از نظر ذاتی و اکتسابی بودن توضیح بدهد. - سطوح دفاعی بدن را براحتی شناسایی کند. - تعریف انواع اعضای لنفاوی اولیه و ثانویه را دانسته و آناتومی، بافت شناسی آن را مختصری شرح بدهد. - فعالیت و آناتومی اجرا اولیه لنفاوی را توضیح دهد 	ارزشیابی تشخیصی قسمت اول- تعاریف انواع ایمنی و سطوح دفاعی بدن قسمت دوم- بافت لنفاوی موثر در ایمنی و دسته بندی آنها	دوم

<ul style="list-style-type: none"> - انواع سلولهای رده میلوئیدی و لنفوی را نام ببرد. - تکوین سلولهای رده میلوئیدی و لنفوی، ویژگیهای شاخص هر سلول را شرح دهد - انواع آنتی ژن را نام ببرد.. - اصطلاحات آنتی ژن، ایمونوژن، هاپتن، کاریر اپی توپ را به درستی تعریف نماید - انواع اپی توپ را از نظر ریخت شناسی شرح بدهد. 	<p>قسمت اول- ساختمان و تکامل سلول های ایمنی بدن.</p> <p>قسمت دوم- خصوصیات و انواع آنتی ژن؛ ساختمان و عملکرد آنتی ژن</p>	<p>سوم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - توانایی دسته بندی ایمنی ذاتی را داشته باشد - پروتئین های فاز حاد را بشناسد و در مورد کلتین ها و CRP به تفکیک توضیح دهد 	<p>پاسخ های ایمنی ذاتی</p>	
<ul style="list-style-type: none"> - تاریخچه کشف آنتی بادی ها را شرح بدهد. - ساختمان یک واحد آنتی بادی و قسمتهای مختلف زنجیره های سنگین و سبک را ترسیم نماید - اساس تقسیم بندی آنتی بادیها به کلاسها و زیر کلاسها را توضیح داده و انواع آنها را نام ببرد . 	<p>خصوصیات آنتی بادی، ترکیب شیمیایی آن و انواع آن.</p>	<p>پنجم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ژن های دخالت کننده در تکامل آنتی بادی ها را بشناسد - ترتیب تولید آنتی بادی های مختلف را فرا بگیرد. - عملکرد آنتی بادی و نقش دفاعی آن را توضیح دهد. - مکانیسم های عملکردی را شرح بدهد. 	<p>- ژنتیک آنتی بادی ها</p> <p>- کاربرد آنتی بادی در دفاع بدن</p>	<p>ششم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - معرفی کلی سیستم کمپلمان و اجزای سازنده آنرا بداند. - مسیر کلاسیک و مسیر آلترناتیو را شرح بدهد. - فعالیتهای بیولوژیک مسیر کلاسیک سیستم کمپلمان را شرح بدهد. - مسیر آلترناتیو را شرح بدهد. - بیماریهای مرتبط با سیستم کمپلمان را بتواند توضیح بدهد. 	<p>بخش اول-سیستم کمپلمان:انواع پروتئین ها، مکانیزم عمل مسر کلاسیک</p> <p>بخش دوم- سیستم کمپلمان ، مکانیزم عمل مسیر آلترناتیو و مکانیسم های دفاعی کمپلمان</p>	<p>هفتم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - مشخصات کلی سیتوکاینها را نام ببرد - انواع سیتوکاینهای را که در ایمنی ذاتی و اکتسابی را نام ببرد. - کموکاینها را بشناسد و فعالیت آنها را توضیح دهد 	<p>سایتوکاین ها و انواع آن</p>	<p>هشتم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - مشخصات کلی و ساختار ژنومی و بیان MHC را شرح دهد. - تاریخچه ، تعاریف، انواع مختلف پیوند را شرح دهد. - آنتی ژنهای مسئول دفع پیوند، مکانیسمهای دفع پیوند را شرح دهد. - چگونگی شناسایی آنتی ژنهای مسئول دفع پیوند را شرح دهد. 	<p>سیستم MHC و HLA و نقش آنها در پیوند اعضاء</p>	<p>نهم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - ایمنی همورال و بازوهای مختلف آنرا تعریف کنند. - ایجاد پاسخ همورال در مقابل آنتی ژنهای مستقل از تیموس توضیح دهد - ایمنی مخاطی را بتواند شرح دهد. 	<p>پاسخهای سیستم ایمنی همورال</p>	<p>دهم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - واکنشهای انواع سلولهای T را توضیح دهد. - ایمنی سلولی و بازوهای مختلف آنرا تعریف کنند. - کمک سلول T به B را در به پاسخ به آنتی ژن را توضیح دهد. 	<p>پاسخهای سیستم ایمنی سلولی</p>	<p>یازدهم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - پاسخهای ایمنی ذاتی در مقابل باکتریهای خارج سلولی را شرح دهد. - پاسخهای ایمنی اکتسابی در مقابل باکتریهای خارج سلولی را شرح دهد. - پاسخهای ایمنی ذاتی و ایمنی اکتسابی در مقابل باکتریهای داخل سلولی را شرح دهد. - مکانیسم های فرار باکتریها از سیستم ایمنی را شرح دهد. 	<p>پاسخهای ایمنی در بیماریهای ناشی از باکتریها</p>	<p>دوازدهم</p>

<ul style="list-style-type: none"> - پاسخهای ایمنی ذاتی و ایمنی اکتسابی در مقابل ویروسها را شرح دهد. - مکانیسم های فرار ویروسها از سیستم ایمنی را شرح دهد. - پاسخهای ایمنی ذاتی و ایمنی اکتسابی در مقابل انگلها را شرح دهد. - مکانیسم های فرار انگلها از سیستم ایمنی را شرح دهد. - مکانیسم های دفاع ذاتی و اکتسابی در مقابل انگلها را شرح دهد. 	<p>پاسخهای ایمنی در بیماریهای ناشی از ویروسها، انگلها و قارچها</p>	<p>سیزدهم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - مکانیزمهای ایجاد تحمل در سطح سلولهای T و B را شرح بدهد. - عوامل موثر در ایجاد تحمل مرکزی و محیطی را شرح دهد - علل شکست تحمل و مکانیسم های بروز بیماریهای خود ایمنی را شرح دهد. - عوامل ژنتیکی خود ایمنی را شرح دهد. 	<p>ارزشیابی تکوینی تحمل (تولرانس)، خودایمنی (اتوایمنی)</p>	<p>چهاردهم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - نقش عوامل عفونی در بیماریهای خود ایمنی را توضیح دهد. - مکانیسم پاتولوژیک بیماریهای خود ایمنی را توضیح دهد 	<p>بیماریهای خودایمنی و نقش ایمنوساپرسیو ها در کنترل بیماریها</p>	<p>پانزدهم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - تعریف بدخیمی و معرفی عوامل سرطان زا، تقسیم بندی سرطانها را بداند. - مراقبت ایمنی، آنتی ژنهای توموری را شناسایی کند. - مکانیسمهای دفاعی سیستم ایمنی علیه سلولهای سرطانی را شرح دهند - مکانیسم های فرار تومور از سیستم ایمنی را توضیح دهد. 	<p>پاسخهای ایمنی در مقابل سلولهای توموری و سرطانی</p>	<p>شانزدهم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - تعریف و خواص عمومی بیماریهای نقص ایمنی را شرح دهد. - تقسیم بندی بیماریهای نقص ایمنی را بتواند انجام دهد. - تعریف وانواع نقص ایمنی ثانویه را بتواند شرح دهد. 	<p>تقسیم بندی نقص ایمنی و شرح انواع نقص ایمنی</p>	<p>هفدهم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - راههای مختلف ایجاد مصونیت را به اختصار شرح بدهد. - اجزای تشکیل دهنده ونحوه عملکرد انواع مختلف واکنسها را به اختصار شرح دهد. - خطرات احتمالی تجویز واکنس و راههای مقابله با آن را توضیح بدهد. 	<p>واکنس ها و واکنسیناسیون</p>	<p>هیجدهم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - بخش های مختلف پوست از نظر ایمونولوژیک بشناسد. - پاسخ های ایمنی شکل گرفته در پوست را فرا بگیرد. 	<p>شناخت اجزا ایمونولوژیک پوست</p>	<p>نوزدهم</p>
<ul style="list-style-type: none"> - مقدمه تقسیم بندی انواع حساسیت شدید را بتواند توضیح دهد - روند کل شکل گیری حساسیت شدید تیپ اول، عوامل تعیین کننده تولید IgE , تشخیص آلرژی را توضیح دهد -درمان های آلرژی را توضیح بدهد -منابع آنتی ژنتیک در حساسیت شدید تیپ دو و سه، مکانیسم های آسیب بافتی توسط آنتی بادی را توضیح بدهد.. - انواع بیماریهای تیپ سوم حساسیت شدید، و خصوصیات بیماریها را به اختصار شرح دهد. - تعریف ،روند شکل گیری واکنش، طبقه بندی تیپ چهارم حساسیت شدید شرح دهد 	<p>قسمت اول- افزایش حساسیت تیپ 1.2.3.4 قسمت دوم- افزایش حساسیت تیپ 1.2.3.4</p>	<p>بیستم</p>
<p>ارزیابی پیشرفت تحصیلی دانشجو موفق باشید</p>	<p>امتحان پایان ترم (ارزشیابی تراکمی)</p>	<p>بیست و یکم</p>